



Adviesraad
Sociaal Domein Venray

Advies inzake vrijwilligersbeleid

14-07-2023





Aan het College van B&W

Geacht College,

Onlangs hebben wij met elkaar gesproken over het vrijwilligersbeleid. Naar aanleiding van en bij het bespreken van de evaluatie van de bestaande nota vrijwilligersbeleid 2016-2020 kwamen we gezamenlijk tot de conclusie, dat een nieuwe nota vrijwilligersbeleid niet echt een toegevoegde waarde zou betekenen, omdat het beleid, dat nu vastligt nog steeds actueel is. Besproken is daarbij verder, dat het vooral van belang is, wat de rol van de gemeente in de uitvoering is en moet zijn.

In ons advies willen wij het vrijwilligersbeleid graag plaatsen in het kader van het spoor 'versterken omgeving' vanuit de kadernota sociaal beleid. Op het moment namelijk, dat we met elkaar bezig zijn met het versterken van de netwerken, hulpsystemen, activiteiten en de gemeenschapszin in wijken en dorpen, geven we de vele vrijwilligers, die in deze wijken en dorpen actief zijn steun, faciliteren hen, helpen hen en zetten we hen in hun kracht. (Wellicht ook goed om daarbij eens te kijken bij burgerinitiatieven naar het zogenaamde 'uitdaagrecht', burgers die gemeentelijke taken willen overnemen daartoe de mogelijkheid geven, waardoor de uitvoering kan verbeteren). Daarmee implementeer je impliciet op een uitstekende manier vrijwilligersbeleid in onze samenleving. Het gaat dan over zelfregie, zelfsturend vermogen, gemeenschapszin, inclusiviteit en zelfredzaamheid in onze wijken en dorpen. Het uitspreken alleen, dat we trots zijn op onze vrijwilligers en dat onze samenleving niet zonder hen kan is mooi, maar actief ondersteunen, helpen en daar waar nodig faciliteren werkt veel beter en zal een positief effect hebben op een duurzame, zorgzame en op draagvlak gebaseerde gemeenschap en samenleving.

Belangrijk is het om onderscheid te maken tussen vrijwilligers van verenigingen (sport, cultuur etc.) en vrijwilligers die sociale taken, los van verenigingen op zich nemen, als individu (mantelzorger) of als lid van een vrijwilligersorganisatie die zicht heeft op een specifieke doelgroep (voedselbank, speelgoedbank, stichting leergeld etc.).

Vrijwilligersbeleid van de gemeente moet zich wat ons betreft primair richten op die tweede groep. Want een sterke vereniging vindt zijn vrijwilligers wel. Wel is het zo dat je als gemeente verenigingen kunt prikkelen om een maatschappelijke rol te pakken juist gericht op die groepen inwoners die kwetsbaar en minder zelfredzaam zijn. Algemene maatregelen gericht op vrijwilligers (zoals waarderingssbonnen, reclame etc.) zijn o.i. minder zinvol. De kunst is om individuele vrijwilligers op de juiste manier te activeren en te binden (o.a. door oprechte waardering). Dat doen de vrijwilligersorganisaties in principe zelf! Een stukje begeleiding vanuit de Gemeente of Match kan daarbij helpen, maar dat is beperkt.

Het is verder belangrijk om ook onderscheid te maken tussen verschillende soorten vrijwilligers; je hebt vrijwilligers die best wel eens wat willen doen, maar zich niet langdurig willen verplichten, je hebt mantelzorgers, je hebt supervrijwilligers die 25 jaar lang bij de oud papierbak op zaterdag staan totdat ze het gevoel hebben niet gewaardeerd te worden, je hebt mensen die uit de zorg



komen, gestopt zijn en als persoon daarin doorgaan, je hebt kartrekkers en sleutelfiguren die het verschil maken en andere vrijwilligers mobiliseren en aansturen, je hebt bestuursleden etc. Vrijwilligersbeleid zonder dit soort nuances is niet echt goed mogelijk.

Vrijwilligersbeleid is ook vrijwilligersorganisatiebeleid! Hoe faciliteert de gemeente vrijwilligersorganisaties? En met name de kartrekkers, sleutelfiguren en bestuursleden, zeker wanneer ze het zwaar hebben of krijgen? Hoe verloopt de samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties met professionele organisaties en de gemeente? En hoe tussen organisaties onderling?

Kortom, geef het vrijwilligersbeleid een prominente plek in het traject van versterking van de omgeving in wijken en dorpen. Een gemeenschap kan samen veel meer dan wij denken. Steun dat, geef ruimte en vertrouwen, zodat vrijwilligers in staat zijn om veel zaken zelf te regelen en op te lossen. Dat zal de gemeenschapszin en de bereidheid om actief te zijn in wijken en dorpen sterk bevorderen en geeft voldoening. Een goede communicatie is daarbij overigens erg belangrijk. Vertel, wat je wil gaan doen en neem onze burgers mee in dat traject.

Veel succes en voldoening bij de uitvoering van dit beleid.

Met vriendelijke groet,

Mede namens onze werkgroep,

Lei Heldens, voorzitter Adviesraad